

Inspraakbundel

**Reacties op concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau
Waterstofnetwerk Oost-Nederland**

Inspraakpunt Bureau Energieprojecten
Postbus 111
9200 AC DRACHTEN
www.bureau-energieprojecten.nl

INHOUDSOPGAVE

Woord vooraf	3
Kennisgeving.....	4

MONDELINGE, SCHRIFTELIJKE EN DIGITALE REACTIES:

Opzoektabel mondelinge, schriftelijke en digitale reacties	8
Alfabetisch overzicht reacties die van organisaties komen	9
Reactie 202504941 tot en met 202505047	10

Woord vooraf

Van vrijdag 26 september 2025 tot en met donderdag 6 november 2025 lag de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (concept-NRD) ter inzage voor het project Waterstofnetwerk Oost Nederland. In de concept-NRD staan de kaders voor het op te stellen milieueffectrapport (MER) voor het bovengenoemde project. Tijdens de terinzagelegging kon iedereen reageren op dit project door het indienen van een reactie.

Wat gaat er gebeuren?

Het Ministerie van Klimaat en Groene Groei (KGG) en Hynetwork (100% dochteronderneming van Gasunie) willen in Oost-Nederland een waterstofnetwerk bouwen: Waterstofnetwerk Oost-Nederland.

Voor dit project worden bestaande aardgasleidingen omgebouwd. Het gaat om een aardgasleiding tussen Ommen (provincie Overijssel) en Ravenstein (provincie Noord-Brabant) én een leiding tussen Ravenstein en Boxtel (beide Noord-Brabant). Bestaande leidingen kunnen met kleine aanpassingen gebruikt worden voor het transport van waterstof. De toekomstige waterstofleiding loopt van Ommen, via Angerlo en Ravenstein, naar Boxtel. Ook komt er een aftakking vanaf Angerlo naar de Duitse grens bij Zevenaar. Deze waterstofleiding maakt straks deel uit van een landelijk waterstofnetwerk dat door Hynetwork (100% dochteronderneming van Gasunie) wordt gebouwd. Dit netwerk verbindt de vijf grote industriële regio's met elkaar, met locaties voor opslag en import en met het buitenland.

Waarom is dit project nodig?

Europa wil de CO₂-uitstoot in 2030 met 55 procent verminderen en uiterlijk in 2050 een CO₂-neutrale energievoorziening realiseren. Ook Nederland moet hieraan meewerken. De industrie in Nederland is verantwoordelijk voor zo'n 25% van de landelijke CO₂-uitstoot. Met elektrificatie is verduurzaming slechts beperkt mogelijk. CO₂-vrije gassen, zoals waterstof, zijn daarom onmisbaar. Door het gebruik van (CO₂-vrije) waterstof als grondstof en brandstof kan de uitstoot in de industrie verder worden afgebouwd. Het waterstofnetwerk zorgt ervoor dat waterstof voor de industrie beschikbaar komt en speelt daarmee een belangrijke rol in de energietransitie. Het is de bedoeling dat het netwerk in de toekomst wordt uitgebreid voor nieuwe waterstofproducenten en -afnemers.

Welke procedure wordt gevolgd?

Op de besluitvorming voor dit project is de projectprocedure van toepassing. Dit betekent dat het tracé wordt vastgelegd in een projectbesluit. De Minister van Klimaat en Groene Groei (hierna: KGG) en de Minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (hierna: VRO) stellen dit projectbesluit vast. Besluiten die voor het project nodig zijn, worden voorbereid in één gecoördineerde procedure. De Minister van KGG coördineert deze procedure.

Milieueffectrapportage

Een milieueffectrapportage (mer-procedure) brengt de milieueffecten van een activiteit of project in beeld. Op deze manier kan het milieubelang volwaardig meegewogen worden in de besluitvorming, in dit geval het projectbesluit. Om deze effecten zichtbaar te maken, wordt een milieueffectrapport (MER) opgesteld. De eerste stap in de mer-procedure is het opstellen van een Notitie Reikwijdte en Detailniveau. Hierin is beschreven welke alternatieve oplossingen, welke milieueffecten en met welke diepgang deze onderzocht gaan worden in het MER. De Commissie voor de milieueffectrapportage wordt om advies gevraagd op dit concept-NRD.

Informatiebijeenkomst

U was welkom bij de inloopbijeenkomst die het Ministerie van KGG organiseerde, samen met Hynetwork. U kon daar uw vragen stellen. De bijeenkomsten waren op:

- 8 oktober: VidiReo, Van Kesselplaats 2, Ravenstein
- 23 oktober: Turmac Cultuurfabriek, Kerkstraat 27, Zevenaar

Reacties

Op de concept-NRD zijn binnen de reactietermijn in totaal 11 reacties binnengekomen. De reacties zijn integraal opgenomen in deze inspraakbundel. U kunt deze inspraakbundel downloaden van www.rvo.nl/waterstofnetwerk-on.

Wat gebeurt er hierna?

De concept-NRD wordt ook aan verschillende andere betrokkenen voorgelegd, zoals gemeenten en provincies. Daarnaast brengt de Commissie voor de milieueffectrapportage een advies uit. Alle reacties en adviezen worden verzameld en verwerkt in de definitieve NRD. Op basis van die notitie wordt het MER opgesteld. Het MER vormt de onderbouwing voor het projectbesluit. Het MER komt, samen met het ontwerp van het projectbesluit en de daarmee samenhangende besluiten, ter inzage te liggen. In een latere fase kunt u daar ook weer op reageren.

Wilt u meer weten?

Meer informatie over Waterstofnetwerk Oost Nederland en alle bijbehorende documenten vindt u op www.rvo.nl/waterstofnetwerk-on en www.hynetwork.nl/voor-de-omgeving/oost-nederland. Heeft u naar aanleiding daarvan nog vragen? Dan kunt u Bureau Energieprojecten bellen op 088 042 47 47.

Kennisgeving concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau Waterstofnetwerk Oost Nederland, Ministerie van Klimaat en Groene Groei

Van vrijdag 26 september 2025 tot en met donderdag 6 november 2025 ligt de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (concept-NRD) ter inzage voor het project Waterstofnetwerk Oost Nederland. In de concept-NRD staan de kaders voor het op te stellen milieueffectrapport (MER) voor het bovengenoemde project.

Iedereen kan op de notitie reageren door het indienen van een reactie binnen de boven genoemde periode.

Wat gaat er gebeuren?

Figuur 1. Afbeelding van Waterstofnetwerk Oost-Nederland met hergebruik van bestaande aardgasleidingen

Het Ministerie van Klimaat en Groene Groei (KGG) en Hynetwork (100% dochteronderneming van Gasunie) willen in Oost-Nederland een waterstofnetwerk bouwen: Waterstofnetwerk Oost-Nederland.

Voor dit project worden bestaande aardgasleidingen omgebouwd. Het gaat om een aardgasleiding tussen Ommen (provincie Overijssel) en Ravenstein (provincie Noord-Brabant) én een leiding tussen Ravenstein en Boxtel (beide Noord-Brabant). Bestaande leidingen kunnen met kleine aanpassingen gebruikt worden voor het transport van waterstof. De toekomstige waterstofleiding loopt van Ommen, via Angerlo en Ravenstein, naar Boxtel. Ook komt er een aftakking vanaf Angerlo naar de Duitse grens bij Zevenaar. Deze waterstofleiding maakt straks deel uit van een landelijk waterstofnetwerk dat door Hynetwork (100% dochteronderneming van Gasunie) wordt gebouwd. Dit netwerk verbindt de vijf grote industriële regio's met elkaar, met locaties voor opslag en import en met het buitenland.

Waarom is dit project nodig?

Europa wil de CO₂-uitstoot in 2030 met 55 procent verminderen en uiterlijk in 2050 een CO₂-neutrale energievoorziening realiseren. Ook Nederland moet hieraan meewerken. De industrie in Nederland is verantwoordelijk voor zo'n 25% van de landelijke CO₂-uitstoot. Met elektrificatie is verduurzaming slechts beperkt mogelijk. CO₂-vrije gassen, zoals waterstof, zijn daarom onmisbaar. Door het gebruik van (CO₂-vrije) waterstof als grondstof en brandstof kan de uitstoot in de industrie verder worden afgebouwd. Het waterstofnetwerk zorgt ervoor dat waterstof voor de industrie beschikbaar komt en speelt daarmee een belangrijke rol in de energietransitie. Het is de bedoeling dat het netwerk in de toekomst wordt uitgebreid voor nieuwe waterstofproducenten en -afnemers.

Welke procedure wordt gevolgd?

Op de besluitvorming voor dit project is de projectprocedure van toepassing. Dit betekent dat het tracé wordt vastgelegd in een projectbesluit. De Minister van Klimaat en Groene Groei (hierna: KGG) en de Minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (hierna: VRO) stellen dit projectbesluit vast. Besluiten die voor het project nodig zijn, worden voorbereid in één gecoördineerde procedure. De Minister van KGG coördineert deze procedure.

Milieueffectrapportage

Een milieueffectrapportage (mer-procedure) brengt de milieueffecten van een activiteit of project in beeld. Op deze manier kan het milieubelang volwaardig meegewogen worden in de besluitvorming, in dit geval het projectbesluit. Om deze effecten zichtbaar te maken, wordt een milieueffectrapport (MER) opgesteld. De eerste stap in de mer-procedure is het opstellen van een Notitie Reikwijdte en Detailniveau. Hierin is beschreven welke alternatieve oplossingen, welke milieueffecten en met welke diepgang deze onderzocht gaan worden in het MER. De Commissie voor de milieueffectrapportage wordt om advies gevraagd op dit concept-NRD.

Wilt u reageren?

U kunt van vrijdag 26 september 2025 tot en met donderdag 6 november 2025 reageren op de concept-NRD. In deze periode kunt u de documenten bekijken op www.rvo.nl/waterstofnetwerk-on.

U kunt op drie manieren reageren:

- Bij voorkeur digitaal: via www.rvo.nl/waterstofnetwerk-on
- Per post:
Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Waterstofnetwerk Oost Nederland
Postbus 111
9200 AC Drachten
Wilt u uw brief ondertekenen en uw adres vermelden? Dan sturen wij u per brief een ontvangstbevestiging.
- U kunt op werkdagen tussen 9.00 en 17.00 uur bellen met Bureau Energieprojecten op: 088 042 47 47.

Inloopbijeenkomsten

U bent welkom bij de inloopbijeenkomsten die het Ministerie van KGG organiseert, samen met Hynetwork. U kunt daar uw vragen stellen. Er is geen plenaire presentatie. U kunt (zonder aanmelding) in- en uitlopen tussen 19:00 uur en 21:00 uur.

De bijeenkomsten zijn op:

- 8 oktober: VidiReo, Van Kesselplaats 2, Ravenstein
- 23 oktober: Turmac Cultuurfabriek, Kerkstraat 27, Zevenaar

Wat gebeurt er hierna?

De concept-NRD wordt ook aan verschillende andere betrokkenen voorgelegd, zoals gemeenten en provincies. Daarnaast brengt de Commissie voor de milieueffectrapportage een advies uit. Alle reacties en adviezen worden verzameld en verwerkt in de definitieve NRD. Op basis van die notitie wordt het MER opgesteld. Het MER vormt de onderbouwing voor het projectbesluit. Het MER komt, samen met het ontwerp van het projectbesluit en de daarmee samenhangende besluiten, ter inzage te liggen. In een latere fase kunt u daar ook weer op reageren.

Heeft u hulp nodig?

De overheid vindt het belangrijk dat iedereen mee kan doen. Niet iedereen is even handig met computers. Daarom zijn er Informatiepunten Digitale Overheid. Deze informatiepunten vindt u in de bibliotheken. U kunt er makkelijk binnenlopen om uw vragen over websites van de overheid te stellen. Bijvoorbeeld voor het op de computer bekijken van documenten die bij dit project horen. Vraag ernaar bij de bibliotheek bij u in de buurt. Voor meer informatie kunt u terecht op de website: www.informatiepuntdigitaleoverheid.nl.

Wilt u meer weten?

Meer informatie over het project Waterstofnetwerk Oost Nederland en alle bijbehorende stukken vindt u op www.rvo.nl/waterstofnetwerk-on en www.hynetwork.nl/voor-de-omgeving/projecten/oost-nederland. Heeft u naar aanleiding daarvan nog vragen? Dan kunt u Bureau Energieprojecten bellen op 088 042 47 47.

Opzoektabel mondelinge, schriftelijke en digitale reacties

In onderstaande tabel kunt u met het registratienummer het nummer van de reactie opzoeken. Door te klikken op uw reactienummer wordt u automatisch doorverwezen naar de reactie. De reacties zijn opgenomen vanaf pagina 10.

Reacties op concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau Waterstofnetwerk Oost-Nederland

Registratienummer	Reactienummer
202504941	202504941
202504948	202504948
202504976	202504976
202505033	202505033
202505035	202505035
202505036	202505036
202505037	202505037
202505038	202505038
202505040	202505040
202505041	202505041
202505047	202505047

Alfabetisch overzicht reacties die van organisaties komen

Reacties op concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau Waterstofnetwerk Oost-Nederland

Reactienummer	Organisatie
202504948	Fluidwell Hydrogen Systems bv, VEGHEL
202504976	Gemeente Boxtel, College van Burgemeester en Wethouders, BOXTEL
202505038	Gemeente Deventer, College van Burgemeester en Wethouders, DEVENTER
202505037	Gemeente Oss, College van Burgemeester en Wethouders, OSS
202505047	Gemeente Zevenaar, College van Burgemeester en Wethouders, ZEVENAAR
202505041	Omgevingsdienst Achterhoek, College van Burgemeester en Wethouders, DOETINCHEM
202505036	Provincie Overijssel, Gedeputeerde Staten, ZWOLLE
202505040	Tennet TSO B.V., ARNHEM
202505033	Veiligheidsregio Brabant-Noord, ZEELAND
202505035	Waterschap Rivierenland, Dijkgraaf en hoogheemraden, TIEL

Reactie 202504941 tot en met 202505047

Verzonden: 10/1/2025 9:39:14 PM

Onderwerp:

Project: Waterstofnetwerk Oost-Nederland - c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer:

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Uw zienswijze/reactie:

Wat zijn jullie laat met dit project, het is zeker al 10 jaar bekend om de gaslijdingen te gebruiken voor waterstof .

Dat had veel gemeentes geld bespaard , die al de woningen van de gaslijdingen afgesloten hebben .

Ik vind het geweldig dat jullie het plan doorzetten met waterstof.

Wens veel succes met dit project voor de toekomst .

Vergeet de infrastructuur voor vrachtwagens en schepen niet .

Vriendelijke groet [REDACTED]

Verzonden: 10/7/2025 9:57:55 AM

Onderwerp:

Project: Waterstofnetwerk Oost-Nederland - c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: Voltaweg

Huisnummer: 23

Postcode: 5466 AZ

Woonplaats: Veghel

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Bedrijf

(Mede) namens: Platform Ondernemend Meierijstad POM

Organisatie: Fluidwell Hydrogen Systems bv

Uw zienswijze/reactie:

Wij kunnen niet voldoende benadrukken dat - willen we de waterstof economie voor elkaar krijgen - het cruciaal is om verdere vertakking te realiseren. Eerder hebben we hiervoor bijval gekregen van Hynetwork zelf en ook van TKI nieuw gas, Groenvermogen en NLHydrogen: we moeten cluster 6 meenemen en niet uitsluiten.

Door nu direct 30-40 aansluitpunten mee te nemen in heel Nederland krijgen we waterstof sneller in de haarvaten.

De extra investering van 80mio weegt ruimschoots op tegen de eventueel niet optimaal geplaatste afsluiters. Belangrijk is geen diepgaande traject onderzoeken te doen maar te accepteren dat niet alles optimaal is geplaatst.

Een verder vertakt netwerk biedt tevens de kans voor decentrale injectie van waterstof in het netwerk wat bijdraagt aan verdere vergroening, meer waarde voor elektronen, geen curtailment en verlaging van de netcongestie druk.

Verzonden: 10/14/2025 4:34:55 PM

Onderwerp:

Project: Waterstofnetwerk Oost-Nederland - c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s): [REDACTED]

Voorletters: [REDACTED]

Straat: Markt

Huisnummer: 1

Postcode: 5281 AT

Woonplaats: Boxtel

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Overheid

(Mede) namens:

Organisatie: gemeente Boxtel

Uw zienswijze/reactie:

Op het gebied van externe veiligheid constateren wij meerdere onduidelijkheden en verzoeken wij de c-NRD op de volgende punten aan te passen:

- Voor het plaatsgebonden risico worden de effecten beoordeeld door modellering van de veiligheidscontouren. Onduidelijk is echter of ook getoetst gaat worden of voldaan kan worden aan de normering hiervoor. Wij verzoeken hiervoor een extra beoordelingscriterium op te nemen of voldaan wordt aan het plaatsgebonden risico (10⁻⁶ risicocontour).
- Voor de aandachtsgebieden worden eveneens de effecten beoordeeld door modellering van de veiligheidscontouren. Dit zegt echter niks over het aantal aanwezig zeer kwetsbare gebouwen binnen deze aandachtsgebieden. Wij verzoeken hiervoor een extra beoordelingscriterium op te nemen, zodat inzichtelijk wordt hoeveel voorschriftengebieden vastgesteld moeten worden.
- In paragraaf 3.3 wordt de beoordelingsschaal zeer globaal weergegeven (++ , + , 0 , - , --). Wij verzoeken u dit beoordelingssysteem te concretiseren, zodat duidelijk is wanneer een variant bijvoorbeeld een "+" of "-" scoort voor het milieuaspect externe veiligheid.

Verzonden: 11/4/2025 2:46:37 PM
Onderwerp:
Project: Waterstofnetwerk Oost-Nederland - c-NRD
Achternaam: [REDACTED]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [REDACTED]
Straat: Voederheil
Huisnummer: 14A
Postcode: 5411 RK
Woonplaats: Zeeland
Land: Nederland
Telefoonnummer: [REDACTED]
E-mailadres: [REDACTED]
Als: Overheid
(Mede) namens:
Organisatie: Veiligheidsregio Brabant-Noord

Uw zienswijze/reactie:

Geachte heer/mevrouw,

Bijgaand de reactie van de veiligheidsregio.

Met vriendelijke groeten,

[REDACTED]

106898378_11141836_Inspiraakreactie_op_de_concept-NRD_waterstofnetwerk_Oost-Nederland.pdf

BRANDWEER
Brabant-Noord

Bureau energieprojecten
Inspraakpunt NRD waterstofnetwerk Oost-Nederland
Postbus 111
9200AC Drachten

Datum	4 november 2025	Behandeld door	[REDACTED]	Bijlage
Onze referentie	D2025-033270	Telefoon	[REDACTED]	
Uw referentie		E-mail	[REDACTED]	
Zaaknummer	VRBN2025-003929			
Onderwerp	Inspraakreactie op de concept-NRD waterstofnetwerk Oost-Nederland			

Geachte heer/mevrouw,

U hebt de Veiligheidsregio Brabant Noord in de gelegenheid gesteld om te reageren op de concept notitie reikwijdte en detailniveau: 'Waterstofnetwerk Oost-Nederland'. De veiligheidsregio heeft met veel belangstelling kennis genomen van de NRD en hierbij voornamelijk gefocust op de onderwerpen gerelateerd aan fysieke veiligheid. Wij maken graag gebruik van de mogelijkheid om hierop te reageren. De veiligheidsregio heeft een aantal opmerkingen:

1. Beoordelingskader externe veiligheid

In tabel 3.2 wordt het voorlopig beoordelingskader voor de MER weergegeven. In de nota reikwijdte en detailniveau zien wij graag uitgewerkt op welke locaties kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen (en locaties) zich bevinden binnen een PR 10-6 contour en/of een aandachtsgebied van de buisleiding.

De (zeer) kwetsbare objecten zijn als risico-ontvanger een belangrijke doelgroep die beschermt dient te worden in het omgevingsbeleid. Daarmee geeft deze indicator een goed beeld van de risico-situatie in het tracé van de buisleiding.

2. Kathodische bescherming in relatie tot de omgeving

Geadviseerd wordt om in de MER een inventarisatie te doen van de (toekomstige) hoogspanningslijnen, zonneparken en andere elektrische infrastructuur nabij de buisleiding. Het doel van deze inventarisatie is om mogelijke elektromagnetische beïnvloeding van de kathodische bescherming van de buisleiding te onderzoeken.

3. Hoogwater

De veiligheidsregio adviseert om hoogwater toe te voegen als thema voor de NRD. In bepaalde delen ligt de buisleiding in overstroombaar gebied. In de NRD kan ingegaan worden op de effecten en (eventuele) mitigerende maatregelen ten tijde van een overstroming in het gebied.

Vragen en aanvullende informatie

Heeft u vragen of opmerkingen over dit advies? Dan kunt u mij bereiken op [REDACTED] of u belt met [REDACTED]

Namens het Dagelijks Bestuur van de Veiligheidsregio Brabant-Noord,

Met vriendelijke groet,

Brandweer Brabant-Noord, Risicobeheersing

Verzonden: 11/5/2025 1:37:56 PM

Onderwerp:

Project: Waterstofnetwerk Oost-Nederland - c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Overheid

(Mede) namens:

Organisatie: Waterschap Rivierenland

Uw zienswijze/reactie:

Zie onze reactie in bijlage.

106927364_11144276_Zienswijze_WSRL_cNRD_Waterstofnetwerk_Oost_NL.pdf

Bezoekadres De Blomboogerd 1, 4003 BX Tiel
Postadres Postbus 599, 4000 AN Tiel
T (0344) 64 90 90 **F** (0344) 64 90 99
E info@wsrl.nl **I** www.waterschaprivierenland.nl
Bank IBAN NL93 NWAB 0636 7572 69
BIC NWABNL2G

Ministerie van Klimaat en Groene Groei
en Hynetwork Services B.V.

Verzonden via digitaal reactieformulier RVO
Waterstofnetwerk Oost-Nederland | RVO.nl

Datum:	Uw kenmerk:	Ons kenmerk:	Behandeld door:
5 november 2025	143864/25-010.643	178517	
Onderwerp:			Doorkiesnummer / e-mail:
cNRD Waterstofnetwerk Oost-Nederland			

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij ontvangt u de zienswijze van Waterschap Rivierenland op het cNRD voor Waterstofnetwerk Oost-Nederland van Ministerie van Klimaat en Groene Groei en Hynetwork Services B.V.

Algemeen

Waterschap Rivierenland onderkent het belang van de energietransitie en de rol die wij daarin spelen. Als bevoegd gezag voor waterkeringen, de afvalwaterketen en het watersysteem zijn wij alert op mogelijke risico's en de impact die ontwikkelingen kunnen hebben op deze vitale infrastructuur. In het bijzonder richten wij ons op risico's die de waterveiligheid en de kwaliteit van het oppervlaktewater kunnen beïnvloeden.

Inhoudelijke reactie op het cNRD

Wij verzoeken u nadrukkelijk aandacht te besteden aan het volgende bij de uitvoering van het voornemen.

De risico's bij wijziging van functie van aardgas- naar waterstoftransport (blz. 18) en het verwijderen van afsluiters (blz. 20).

De aardgasleiding A-505, die wordt vrijgemaakt voor het transport van waterstof, doorkruist het beheergebied van Waterschap Rivierenland. De leiding kruist vier primaire waterkeringen: aan de zuidzijde van de Neder-Rijn, aan zowel de noord- als zuidzijde van de Waal, en aan de noordzijde van de Maas. Gasunie is voornemens om afsluiters bij dijk kruisingen te verwijderen. Dit is in afwijking op de vigerende ontwerpnorm NEN3650-serie, waarin deze afsluiters zijn voorgeschreven.

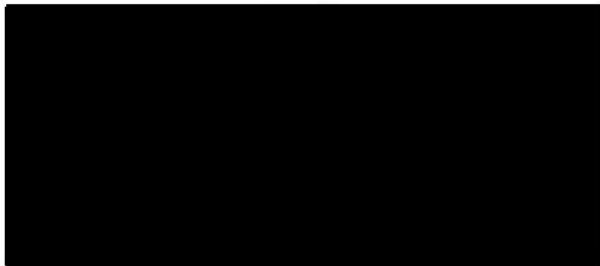
Het transport van waterstof en het verwijderen van afsluiters bij dijk kruisingen brengen risico's met zich mee voor de waterveiligheid. Daar waar afgeweken wordt van de vigerende norm, dienen de risico's ten aanzien van de waterveiligheid zorgvuldig onderzocht en afgewogen te worden,

alvorens Waterschap Rivierenland een vergunning kan verlenen. In het concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (cNRD) wordt dit onderzoek niet benoemd. Het wekt de indruk dat Gasunie voornemens is het project voort te zetten zonder eerst inzicht te verkrijgen in deze risico's. Dit doet geen recht aan het belang van de waterveiligheid van een waterkering. Wij verzoeken Gasunie met klem om dit onderzoek de juiste prioriteit te geven en dit inzichtelijk te maken in het NRD.

Mocht u nog vragen over onze opmerkingen hebben dan kunt u contact opnemen met [REDACTED] op telefoonnummer: [REDACTED], e-mailadres: [REDACTED].

Wij vertrouwen erop u hiermee voor dit moment voldoende te hebben geïnformeerd. Wij blijven graag zowel ambtelijk als bestuurlijk betrokken in het vervolgtraject.

Hoogachtend,
namens het college van dijkgraaf en heemraden
van Waterschap Rivierenland,

Bijlage(n): Geen
Afschrift: Archief

Verzonden: 11/5/2025 1:40:11 PM
Onderwerp:
Project: Waterstofnetwerk Oost-Nederland - c-NRD
Achternaam: [REDACTED]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [REDACTED]
Straat: Luttenbergstraat
Huisnummer: 2
Postcode: 8012 EE
Woonplaats: Zwolle
Land: Nederland
Telefoonnummer: [REDACTED]
E-mailadres: [REDACTED]
Als: Overheid
(Mede) namens:
Organisatie: Provincie Overijssel

Uw zienswijze/reactie:

Bijgesloten onze zienswijze.

106927407_11144283_Overijssel_-_Zienswijze_cNRD_Waterstofnetwerk_Oost_Nederland.pdf

Inlichtingen bij

[REDACTED]
Telefoon [REDACTED]
[REDACTED]

Datum	Kenmerk	Zaaknummer	Pagina	Bijlagen	Uw brief	Uw kenmerk
04.11.2025	D2025-10-019157	2025-037005	1 van 2			

Onderwerp: Zienswijzen cNRD waterstofnetwerk Oost Nederland

Geachte heer/ mevrouw,

Vanaf 26 september ligt de concept NRD voor het waterstofnetwerk Oost Nederland ter inzage. Gezien het belang van waterstof voor de energietransitie in Overijssel geven wij u graag via deze brief onze reactie.

Context

Eerder – in het voorjaar – hebben wij ook een zienswijze ingediend op het voornemen en het voorstel voor participatie. Deze is opgenomen onder registratienummer 202500829 in de bijbehorende reactienota. In onze toenmalige zienswijze hebben we gewezen op het belang van regionale aantakkingen. In het bijzonder hebben we gevraagd om op een drietal logische plekken afsluiters mee te nemen, die later tot een regionale aftakking kunnen worden ontwikkeld. Voor de concept NRD willen we in deze zienswijze nader ingaan op het belang om de beoogde aftakkingen nu juist in de mer-procedure (en daarvoor benodigde NRD) mee te nemen om latere vertraging en meerkosten te voorkomen.

Ons verzoek

Ons concrete voorstel is als volgt. In de cNRD is in tabel 2.1 (hoofdstuk 2.3.2) aangegeven welke werkzaamheden per afsluiterschema worden voorzien. Daarmee is ook inzichtelijk welke werkzaamheden worden beoordeeld in de mer-procedure.

Wij stellen voor om bij de bestaande afsluiterschema's in Overijssel niet alleen te kijken naar het plaatsen van passtukken, maar tevens de milieueffecten te onderzoeken van het ombouwen van deze schema's (het plaatsen van afsluiterschema's voor waterstof en koppelleiding).

Door deze bredere benadering blijft de ruimte bestaan om de benodigde "T-stukken" voor de beoogde aftakkingen in Overijssel volwaardig mee te nemen in het ontwerp. Concreet gaat het hierbij om de locaties Blikman, Lurkeers en Okkenbroek. Mocht naar uw inzicht beter gebruik gemaakt kunnen worden van afsluiterschema's die niet staan opgenomen in de cNRD, dan verzoeken we u de milieueffecten voor deze schema's te onderzoeken.

Een dergelijke toevoeging betekent een beperkte wijziging van scope van de NRD. Deze wijziging verdient ons inziens sterk de voorkeur boven de huidige opzet vanwege de volgende overwegingen:

- Het voorstel sluit aan bij de gesprekken die momenteel worden gevoerd met de industrie in Overijssel, waarin een overstap naar waterstof een serieuze optie is die wij vanuit onze energievisie ook nastreven. Het wegnemen van een tijdig perspectief op een efficiënte verbinding met de backbone door de T-stukken bewust er niet in mee te nemen kan als een negatief signaal gezien worden en de toekomstige business case verslechteren.
- Door de T-stukken nu mee te nemen in de mer wordt vertraging voorkomen. Het niet opnemen ervan betekent dat de beoogde aftakkingen moeilijker kunnen worden meegenomen in het ontwerp en dat op een later moment alsnog milieueffecten moeten worden onderzocht. Tevens wordt voorkomen dat de Commissie voor de MER op een later moment alsnog adviseert deze elementen te betrekken.
- Zoals aangegeven in de cNRD: afsluiterlocaties worden gebruikt om het systeem uit te breiden en nieuwe klanten aan te sluiten, zonder het hele waterstoftransportsysteem stil te leggen. Het is daarom van belang om aansluitingen niet later via hottapping te realiseren, vanwege de risico's en extra kosten.
- Toekomstige aansluitingen op de backbone zullen hoogstwaarschijnlijk via de bestaande afsluiterschema's gaan lopen, onder meer omdat het logische is om waar mogelijk ook de regionale transportleidingen te hergebruiken. Daarmee is impliciet al een logische keuze gemaakt voor toekomstige locaties voor aansluitingen. Volgens ons is goed te motiveren dat hiervoor niet een hele brede onderzoeksplicht ontstaat om alle mogelijke andere opties langs de backbone te verkennen en/of beoordelen.
- De extra onderzoekslast als gevolg van het opnemen van de T-stukken is beperkt, aangezien het uitsluitend gaat om de afsluitpunten die onderzocht moeten worden en niet om volledige tracés, vaak al op locaties waar dergelijke T-stukken al aanwezig waren.
- In samenwerking met de andere provincies is dit onderwerp ook aangemeld als nMIEK project om het belang hiervan te onderschrijven met een concrete hulpvraag. Wij gaan ervan uit dat deze aanvraag bij u bekend is.

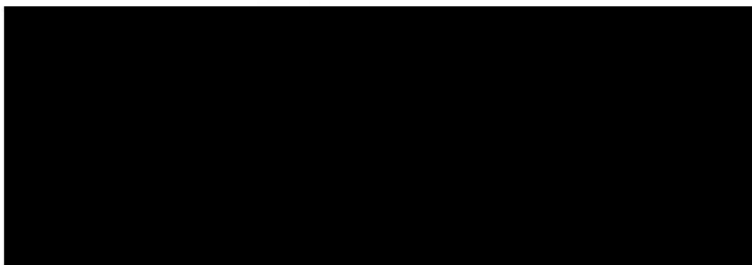
We blijven in het vervolgproces graag aangehaakt bij uw plannen en de mogelijke gevolgen daarvan voor Overijssel. Het voeren van deze gesprekken is van belang om uiteindelijk weloverwogen beslissingen te kunnen nemen. Ook omdat we de gevolgen en impact van uw plannen op dit moment nog niet volledig kunnen overzien. Wij hopen hier te zijner tijd meer duidelijkheid over te krijgen.

Neem gerust contact met ons op als u nog vragen heeft

Heeft u vragen? Neemt u dan gerust contact op via de contactgegevens vermeld in het briefhoofd onder *Inlichtingen bij*. Schrijft u ons een brief of e-mail? Behandel dan één onderwerp per brief of e-mail. Wilt u ook het zaaknummer 2025-037005 vermelden? Op die manier kunnen wij sneller op uw vraag of opmerking reageren.

Met vriendelijke groet,

namens Gedeputeerde Staten van Overijssel,

Verzonden: 11/5/2025 2:11:14 PM
Onderwerp:
Project: Waterstofnetwerk Oost-Nederland - c-NRD
Achternaam: [REDACTED]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [REDACTED]
Straat: Postbus
Huisnummer: 5
Postcode: 5340 BA
Woonplaats: Oss
Land: Nederland
Telefoonnummer: [REDACTED]
E-mailadres: [REDACTED]
Als: Overheid
(Mede) namens:
Organisatie: gemeente Oss

Uw zienswijze/reactie:

Hierbij stuur ik u de reactie van het college van B&W van de gemeente Oss.

U treft deze als brief in de bijlage aan.

Graag ontvang ik een ontvangstbevestiging.

106928008_11144376_20251105_Reactie_op_c-NRD_Gemeente_Oss.docx

E-mail gemeente@oss.nl
www.oss.nl

Postbus 5
5340 BA Oss

Wilt u bij uw reactie de
datum van deze brief en
ons kenmerk vermelden?

Datum	Ons kenmerk	Behandeld door	Doorkiesnummer
5-11-2025			
Onderwerp			
Reactie op c-NRD Waterstofnetwerk Oost-Nederland			

Geachte Bureau Energieprojecten, Inspraakpunt waterstofnetwerk Oost-Nederland,

Het college heeft met belangstelling kennisgenomen van de concept-notitie reikwijdte en detailniveau Oost-Nederland. In onze reactie aan u gaan wij in op de externe veiligheid, ruimtelijke ordening en inpassing en grondverwerving.

Externe veiligheid

Op het gebied van Externe Veiligheid constateren we meerdere onduidelijkheden en verzoeken wij de c-NRD op de volgende punten aan te passen:

- Voor het plaatsgebonden risico worden de effecten beoordeeld door modellering van de veiligheidscontouren. Onduidelijk is echter of ook getoetst gaat worden of voldaan kan worden aan de normering hiervoor. Wij verzoeken hiervoor een extra beoordelingscriterium op te nemen of voldaan wordt aan het plaatsgebonden risico (10^{-6} risicocontour).
- Voor de aandachtsgebieden worden eveneens de effecten beoordeeld door modellering van de veiligheidscontouren. Dit zegt echter niks over het aantal aanwezige zeer kwetsbare gebouwen binnen deze aandachtsgebieden. Wij verzoeken hiervoor een extra beoordelingscriterium op te nemen, zodat inzichtelijk wordt hoeveel voorschriftengebieden vastgesteld moet worden in het omgevingsplan.
- In paragraaf 3.3 wordt de beoordelingsschaal zeer globaal weergegeven (++ , + , 0 , - , --). Wij verzoeken u dit beoordelingssysteem te concretiseren, zodat duidelijk is wanneer een variant bijvoorbeeld een "+" of "-" scoort voor het milieuaspect externe veiligheid.

Volgvel

Ons kenmerk

2

VELD_kenmerkvervolgvel

Ruimtelijke ordening en inpassing

Op het gebied van ruimtelijke ordening verzoeken we de volgende punten mee te nemen in het proces.

- De mogelijkheid voor regionale/lokale aftakkingen/aansluitingen voor industrie meteen meenemen in de c-NRD zodat daarvoor later niet opnieuw een procedure nodig is. Gemeente Oss vraagt in ieder geval om de mogelijkheid van een lokale aftakking voor haar bedrijventerreinen.
- Gemeente vraagt om tijdige betrokkenheid niet alleen vanwege lokale aansluitingen en/of aftakkingen, maar ook vanwege vergunningen, ruimtelijke ordening en verduurzaming.

Grondzaken

Op het gebied van grondzaken en vastgoed verzoeken we een reactie op de volgende punten:

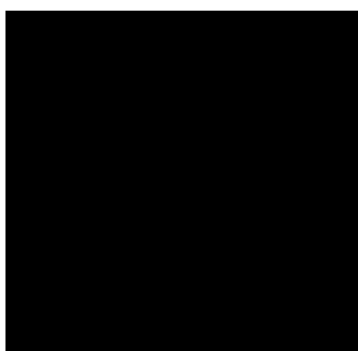
- In de c-NRD wordt beschreven welk tracé er onderzocht wordt. Er zijn geen alternatieven. Graag worden wij als gemeente vroegtijdig betrokken bij het tracé binnen onze grenzen.
- In het document wordt (voor Oss) voornamelijk ingegaan op de locatie van het compressorstation in Ravenstein. Daarbij heeft de GasUnie diverse gronden in bezit. Zijn deze nodig voor het uitbreiden van bestaande faciliteiten? De gemeente Oss heeft mogelijk interesse in gronden die niet nodig zijn voor deze uitbreiding voor andere ruimtelijke opgaven.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Oss,

Namens dezen,

Burgemeester

Verzonden: 11/5/2025 7:06:18 PM
Onderwerp:
Project: Waterstofnetwerk Oost-Nederland - c-NRD
Achternaam: [REDACTED]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [REDACTED]
Straat: Grote Kerkhof
Huisnummer: 1
Postcode: 7411 KT
Woonplaats: Deventer
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [REDACTED]
Als: Overheid
(Mede) namens:
Organisatie: Gemeente Deventer

Uw zienswijze/reactie:

Aanleiding

Het college van de gemeente Deventer heeft in het voorjaar ook een zienswijze ingediend op het Voornemen en het voorstel voor participatie. In deze eerdere zienswijze hebben we gewezen op het belang van een regionale aftakking van het landelijke waterstofnetwerk naar het lokale waterstofnet in Deventer.

Voor de concept NRD willen we in deze zienswijze benadrukken dat het van belang is om de beoogde aftakking nu juist in de mer-procedure mee te nemen om latere vertraging en meerkosten te voorkomen.

Gevraagde aanpassing T-stuk

We stellen de volgende aanpassing van de cNRD voor. Neem in de voorziene werkzaamheden per afsluiter ook het passtuk mee voor het later aansluiten van een regionale aftakking richting Deventer, en neem de milieueffecten van dit passtuk ook direct op in de rapportage.

Door dit te doen ontstaat er later in het proces geen vertraging bij het uitwerken van de aansluiting van het regionale netwerk vanuit Deventer op het landelijke waterstofnetwerk. Toekomstige aansluitingen op de backbone zullen hoogstwaarschijnlijk via de bestaande afsluiterschema's gaan lopen. Voor Deventer gaat dit naar verwachting om de afsluiterlocatie Okkenbroek. Mocht naar uw inzicht beter gebruik gemaakt kunnen worden van afsluitschema's die niet staan opgenomen in de cNRD, dan verzoeken we u de milieueffecten voor deze schema's te onderzoeken.

Dit voorstel sluit aan bij de gesprekken die momenteel worden gevoerd over de aftakking naar Deventer. Het opnemen van het T-stuk is nodig om perspectief te houden op een zo snel mogelijke aansluiting. Het niet opnemen van het T-stuk kan als een negatief signaal gezien worden en de toekomstige business case van lokale ontwikkelingen verslechteren. Ook wordt voorkomen dat op een later moment alsnog een mer procedure moet worden doorlopen voor het specifieke T-stuk.

In samenwerking met provincie Overijssel heeft de aftakking naar Deventer de status van pMIEK project gekregen, en is het aangemeld als nMIEK project inclusief een concrete hulpvraag. Wij gaan ervan uit dat deze aanvraag bij u bekend is.

Overige opmerkingen cNRD

In afstemming met de Omgevingsdienst IJssellandschap hebben we de volgende aandachtspunten in de cNRD;

- In tabel 3.2 van de cNRD is aangegeven dat het aspect externe veiligheid beoordeeld wordt op de criteria Aandachtsgebieden en Plaatsgebonden risico. Uit de beschrijving bij Aandachtsgebieden (wijze van beoordelen) wordt niet duidelijk waar op beoordeeld wordt. Gaat dit om het groepsrisico met daarin het aantal aanwezige gebouwen/locaties of personen of gaat het om de grootte van de aandachtsgebieden? Wij verzoeken u het veranderende groepsrisico aan de hand van het veranderende aantal aanwezige gebouwen/locaties of personen te beoordelen voor dit aspect. En wanneer de aandachtsgebieden groter worden dan de huidige aandachtsgebieden, verzoeken wij u hier een apart criterium van te maken om het effect te bepalen op de ruimtelijke ordening.
- In het beoordelingskader in tabel 3.2 wordt bij het thema luchtkwaliteit vermeld dat concentraties worden bepaald op 'gevoelige objecten'. De luchtkwaliteit moet echter worden bepaald daar 'waar mensen significant worden blootgesteld'.

Verzonden: 11/6/2025 12:26:25 PM

Onderwerp:

Project: Waterstofnetwerk Oost-Nederland - c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: Postbus

Huisnummer: 718

Postcode: 6800 AS

Woonplaats: Arnhem

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Bedrijf

(Mede) namens:

Organisatie: Tennet TSO B.V.

Uw zienswijze/reactie:

Zie bijlage

VERZONDEN 05 NOV 2025

TE25014571

Postbus 718, 6800 AS Arnhem, Nederland

Bureau Energieprojecten

Inspraakpunt Waterstofnetwerk Oost-Nederland

Postbus 111

9200 AC DRACHTEN

CLASSIFICATIE

DATUM

ONZE REFERENTIE

BEHANDELD DOOR

TELEFOON DIRECT

E-MAIL

AANTAL BIJLAGEN

C1 - Publieke Informatie

3 november 2025

GFN-RE 25-0364

1

BETREFT Reactie cNRD 'Waterstofnetwerk Oost-Nederland'

Geachte heer, mevrouw,

Onlangs is bekend gemaakt dat de 'concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau Waterstofnetwerk Oost-Nederland' ter inzage ligt. Van de mogelijkheid om een reactie in te dienen maakt TenneT TSO B.V. (hierna: TenneT) bij deze graag gebruik.

Binnen de grenzen van het nu ter inzage liggende voornemen bevindt zich hoogspanningsinfrastructuur van 110kV en hoger welke in eigendom en beheer zijn van TenneT. Het betreft bovengrondse- en ondergrondse hoogspanningsverbindingen, hoogspanningsstations en opstijgpunten.

Achtergrond

Voor Waterstofnetwerk Oost-Nederland worden bestaande aardgasleidingen omgebouwd voor het transport van waterstof. Het netwerk zal onderdeel uit gaan maken van het landelijk waterstofnetwerk van Hynetwork, dat Waterstof Nederland wordt genoemd.

Eerder dit jaar heeft de officiële start van het overleg plaatsgevonden met alle omgevingspartijen middels het Voornemen en Voorstel van Participatie. De volgende fase is ingegaan met het publiceren van de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (verder: NRD). Hierin wordt de ruimtebehoefte in beeld gebracht en volgt een afweging van de behoefte ten opzichte van andere opgaven.

Algemeen over TenneT

TenneT is bij de Elektriciteitswet 1998 (de "E-wet") aangewezen als beheerder van het landelijke hoogspanningsnet. Het hoogspanningsnet van TenneT is van vitaal belang voor een betrouwbare elektriciteitsvoorziening. Om die reden heeft het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat het hoogspanningsnet van TenneT als vitale infrastructuur aangeduid. TenneT is hiermee verantwoordelijk voor een ongestoorde werking van het landelijke hoogspanningsnet. Deze vitale infrastructuur moet daarom een gepaste bescherming krijgen en behouden in ruimtelijke plannen en besluiten. Het uitgangspunt hierbij is een ongestoorde ligging gedurende de gehele levensfase van de hoogspanningsverbinding.

De aanwezigheid van hoogspanningsinfrastructuur kan beperkingen opleveren voor het gebruik van de gronden. Om de veiligheid van personen en goederen te waarborgen gelden er bijvoorbeeld aan te houden veiligheidsafstanden. Bovendien is het van belang dat hoogspanningsverbindingen te allen tijde bereikbaar zijn en blijven voor onderhoud, storingen en/of calamiteiten, ten behoeve van de leveringszekerheid en het zo efficiënt mogelijk gebruik kunnen maken van onze assets.

Concept NRD

TenneT heeft eerder al gereageerd op het Voornemen en Voorstel van Participatie. Wij waarderen het dat constructief overleg plaatsvindt tussen Hynetwork en TenneT. Hynetwork heeft al aangegeven een integrale benadering mee te nemen in het beoordelingskader. Daarbij is de impact op de omgeving, waaronder ook de ondergrondse en bovengrondse energienetwerken, een aandachtspunt.

In de nu voorliggende concept NRD ziet TenneT ook dat haar project rondom de 380 kV versterking tussen Doetinchem en Dodewaard is opgenomen als relevante, ruimtelijke ontwikkeling. Wij waarderen het dat Hynetwork rekening houdt met deze ruimtelijke ontwikkeling. TenneT houdt zich bezig met diverse projecten om uit te breiden, op te waarderen of anderszins ontwikkelingen rondom hoogspanningsinfrastructuur te versnellen. Graag blijven wij dan ook met u in contact over zowel onze bestaande als toekomstige assets.

Verzoek

Beoordelingskader

Graag verzoeken wij u om in de NRD en het beoordelingskader voor het planMER de impact op ondergrondse - en bovengrondse energienetwerken (en opslag en opwek) bij de ontwikkelingen en vice versa (in hoeverre de voorgestelde ruimteclaims wel of niet samen gaan met de bestaande en toekomstige ruimteclaims vanuit de energietransitie) mee te nemen. Wij vragen u dan ook om onze hoogspanningsverbindingen, hoogspanningsstations en opstijgpunten ten behoeve van de (toekomstige) leveringszekerheid en veiligheid van het hoogspanningsnet te betrekken bij deze afweging en onderdeel te laten zijn van de te verrichten onderzoeken.

NEN-normen

Uit veiligheidsoogpunt ziet TenneT bij voorkeur dat het tracé van het waterstofnetwerk op geruime afstand van haar hoogspanningsnet wordt geprojecteerd. Uitgangspunt bij een op te stellen ontwerp is dat minimaal wordt voldaan aan de onderstaande NEN-normen.

- Wij verzoeken u middels een NEN3654 studie in het kader van wederzijdse beïnvloeding van buisleidingen en hoogspanningssystemen aan te tonen dat de plannen voor het Waterstofnetwerk Oost-Nederland geen nadelige invloed hebben op (te realiseren) assets van TenneT.
- Graag zien wij dat er in uit te voeren onderzoeken aandacht is voor beoogde wijziging van functie van de bestaande aardgasleiding naar een waterstofleiding en wordt stilgestaan bij de kans op een calamiteit en impact hiervan op bestaande assets van TenneT.
- Tevens verzoeken wij u de criteria als opgenomen in de NEN7171-1 'Ordering van ondergrondse netten – Deel 1: Criteria' te honoreren.

Algemeen

Graag verzoeken wij u om in de de planMER rekening te houden met energienetwerken en de impact op ondergrondse - en bovengrondse energienetwerken (en opslag en opwek). Wij vragen u dan ook om onze hoogspanningsverbindingen, hoogspanningsstations en opstijgpunten te betrekken bij deze afweging. Wij stellen het op prijs dat u ons proactief betreft en informeert over het project en de raakvlakken hiervan met onze hoogspanningsinfrastructuur en kijken uit naar een constructieve voortzetting hiervan.

Wij blijven dan ook graag in gesprek over de voortgang van het project in relatie tot ons bestaande en toekomstige hoogspanningsnetwerk om te waarborgen dat tijdige afstemming plaatsvindt over ontwikkeling, uitwerking en onderlinge impact opdat wij als ruimtevragers rekening met elkaar blijven houden.

Heeft u nog vragen?

Heeft u vragen over de inhoud van deze brief, dan kunt u contact opnemen met de behandelaar van deze brief. Eventuele correspondentie (met vermelding van onze referentie) kunt u eveneens richten aan deze persoon.

TenneT ziet uw reactie met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet,
TenneT TSO B.V.

Verzonden: 11/6/2025 3:18:58 PM

Onderwerp:

Project: Waterstofnetwerk Oost-Nederland - c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: Hanzestraat

Huisnummer: 3

Postcode: 7006 RH

Woonplaats: Doetinchem

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Overheid

(Mede) namens: Gemeenten Bronckhorst, Lochem, Montferland en Zutphen

Organisatie: Omgevingsdienst Achterhoek

Uw zienswijze/reactie:

Zie bijlage voor zienswijze Omgevingsdienst Achterhoek

106945235_11147364_20251106_Zienswijze_ODA_op_cNRD_Waterstofnetwerk_Oost-Nederland.pdf

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Waterstofnetwerk Oost-Nederland
Postbus 111
9200 AC Drachten

Onderwerp:
Zienswijze concept NRD Waterstofnetwerk Oost-Nederland

Geachte heer/mevrouw

Voor het Project Waterstofnetwerk Oost-Nederland ligt tot en met 6 november 2025 de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (cNRD) ter inzage. Het project betreft het transformeren van bestaande hogedruk aardgasleidingen naar waterstofleidingen. Een deel van deze leidingen ligt binnen de grenzen van de gemeenten Bronckhorst, Lochem, Montferland en Zutphen. Namens deze gemeenten dienen wij een zienswijze in op twee onderdelen.

Datum:
06-11-2025

Pagina:
1 van 1

Behandeld door:

Postadres en e-mail:
Omgevingsdienst Achterhoek
Hanzestraat 3
7006 RH Doetinchem
info@odachterhoek.nl

Gebruik transformatie van de leidingen om knelpunten aan te pakken

In paragraaf 2.1 staat dat hergebruik van bestaande aardgasleidingen goedkoper is dan het aanleggen van nieuwe leidingen. Bestaande aardgasleidingen liggen nu mogelijk dicht bij gevoelige objecten of conflicteren met de wens voor woningbouw op bepaalde locaties. Wij menen dat de transformatie van het bestaande aardgasnetwerk naar een waterstofnetwerk het moment is om eventuele knelpunten aan te pakken. Dit bijvoorbeeld door een leiding over een klein stuk te verleggen. Gemeente Zutphen heeft in een zienswijze op een eerder concept (versie 13-05-2025) hier ook een opmerking over gemaakt.

- Verzocht wordt om het kleinschalig verleggen van bestaande leidingen als optie mee te nemen in de mogelijkheden voor het transformeren van het aardgasnetwerk naar een waterstofnetwerk.

Veiligheidsaspecten in de aanlegfase lijken onvoldoende meegenomen

In paragraaf 3.4 wordt aangegeven dat het aspect externe veiligheid alleen in de gebruiksfase relevant is. In paragraaf 2.3.1 wordt echter aangegeven dat voor transformatie van de leidingen het overgebleven aardgas wordt afgefakkeld en dat de lege leidingen worden gevuld met stikstof. Bij deze activiteiten kunnen onbedoeld gevaarlijke stoffen vrijkomen met externe veiligheidsrisico's naar de omgeving tot gevolg. Hier wordt in de cNRD niet op ingegaan.

- Verzocht wordt om de externe veiligheidsrisico's ook in de aanlegfase te onderzoeken.

Tot slot

Mocht u vragen hebben over onze zienswijze, dan zijn wij uiteraard bereid om deze toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

Verzonden: 11/6/2025 7:10:56 PM

Onderwerp:

Project: Waterstofnetwerk Oost-Nederland - c-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s): [REDACTED]

Voorletters: [REDACTED]

Straat: Kerkstraat

Huisnummer: 27

Postcode: 6901 AA

Woonplaats: Zevenaar

Land: Nederland

Telefoonnummer:

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Overheid

(Mede) namens:

Organisatie: Gemeente Zevenaar

Uw zienswijze/reactie:

Beste lezer,

Bijgevoegd vindt u de zienswijze van gemeente Zevenaar op de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

106948339_11148123_Waterstofnetwerk_Oost-Nederland_schriftelijke_reactie_Concept_Notitie_Reikwijdte_en_Detailniveau_(gemeente_Zevenaar).docx

Waterstofnetwerk Oost-Nederland

Schriftelijke reactie gemeente Zevenaar naar aanleiding van de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (cNRD)

De cNRD voor het project Waterstofnetwerk Oost-Nederland is de eerste stap in de mer-procedure. De cNRD bevat informatie over het project, de betrokken partijen, de mer-procedure en hoe iedereen kan meedenken. Het document bevat een voorstel voor de scope en aanpak van het milieuonderzoek dat wordt uitgewerkt in het Milieueffectrapport (MER).

Gemeente Zevenaar heeft naar aanleiding van de cNRD een aantal opmerkingen en vragen geformuleerd rondom een 4-tal aspecten of thema's:

(1) Ruimtelijke ontwikkelingen in de planfase

Op pagina 15 wordt onder '1.5 Relevante ruimtelijke ontwikkelingen' gesproken over ruimtelijke ontwikkelingen in directe omgeving van het project. Sommige van deze ontwikkelingen zijn als ruimtelijk plan vastgesteld en worden als autonome ontwikkeling in het MER meegenomen. Andere ontwikkelingen zit nog in de planfase en zijn minder vergevorderd. Hynetwork houdt binnen het Waterstofnetwerk Oost-Nederland, waar relevant, rekening met deze ontwikkelingen. Enkele voorbeelden van deze 'minder vergevorderde ontwikkelingen' zijn:

- Ontwikkeling zonneparken;
- Ontwikkeling windparken;
- Ontwikkeling nieuwbouwprojecten;
- Ontwikkeling industriegebieden;
- Ontwikkeling infrastructuur.

In het kader van het Voornemen en voorstel voor Participatie (de vorige stap in de projectprocedure) zijn door gemeente Zevenaar relevante ruimtelijke ontwikkelingen (die in de planfase zijn) *concreet* benoemd. Het gaat hierbij om ontwikkelingen ten noorden van de A12 nabij Angerlo en ten zuiden van de A12 nabij Babberich.

Ten noorden van de A12 nabij Angerlo

- Opwaardering van de hoogspanningsverbinding Dodewaard-Doetinchem naar 380kV;
- Zoekgebied voor een nieuw 150kV onderstation, locatie nog niet bekend;
- Mogelijk zoekgebied voor transportbuis warmtenetwerk, parallel aan de A12

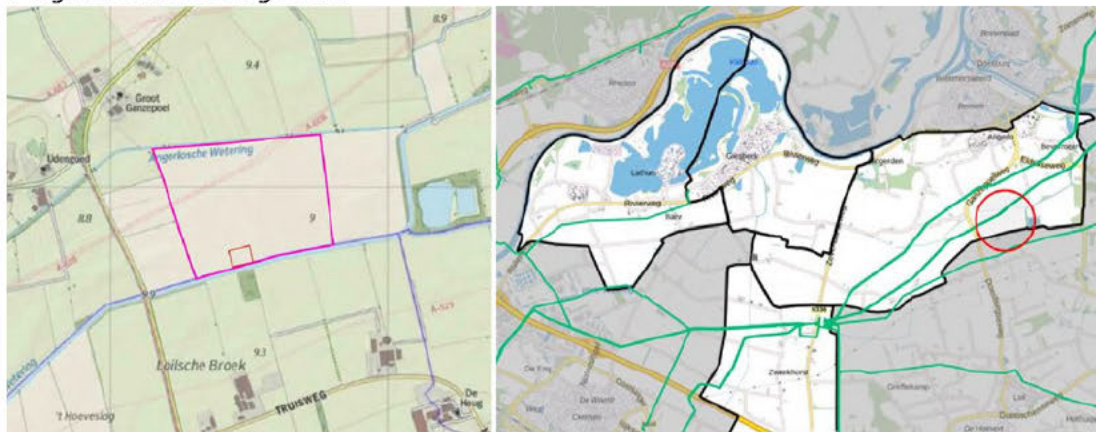
- Recreatieve zone, route voor fietsers en wandelaars (Omgevingsvisie)

- Zoekgebied zonne-energie

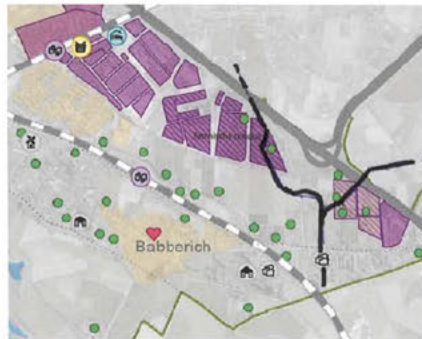
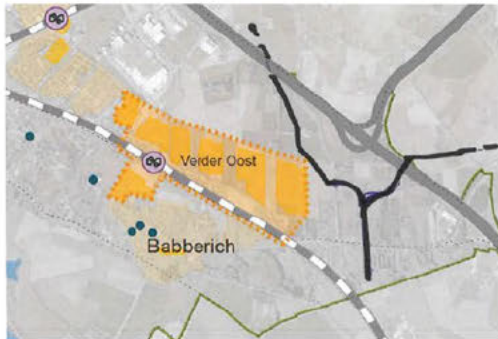

- Vergund zonne-energieveld

Ten zuiden van de A12 nabij Babberich

- Woningbouwlocatie Verder Oost (geel)
- Bedrijventerrein Zevenpoort II en verder (paars)
- Groene verbindingssader (groen)
- Uitbreiding weginfrastructuur (oranje)

De vraag luidt: *zijn de bovengenoemde concrete ontwikkelingen meegenomen wanneer wordt gesproken over 'minder ver gevorderde ontwikkelingen' als ontwikkeling zonneparken, ontwikkeling windparken, ontwikkeling nieuwbouwprojecten, ontwikkeling industriegebieden en ontwikkeling infrastructuur?*

Indien dit niet het geval is, graag de bovengenoemde concrete ontwikkelingen die voor gemeente Zevenaar relevant zijn alsnog opnemen in de reikwijdte van de onderzoeken.

(2) Benodigde werkzaamheden

Op pagina 21 en 22 wordt 'Tabel 2.1 Overzicht werkzaamheden per locatie op hoofdlijnen' gepresenteerd. Uit de tabel blijkt dat op Afsluiterlocatie A-505-S-032 Angerlo & A-512-A-181 Zevenaar (beide relevant voor gemeente Zevenaar) 3 typen werkzaam benodigd zijn:

- Verwijderen aardgasafsluiter en aanbrengen passtuk;
- Plaatsen afsluiter schema voor waterstof en koppelleiding;
- Bouwen scraper trap faciliteiten.

Concrete vraag: bieden de bestaande locaties voldoende ruimte om de benodigde werkzaamheden uit te voeren, of dienen de locaties uitgebreid te worden? Ofwel: hebben de benodigde werkzaamheden op de betreffende Afsluiterlocaties 'aanvullende' ruimtelijke impact/ gevolgen voor het ruimtebeslag op/van de Afsluiterlocatie?

(3) MER-methodiek

Op pagina 24 staat onder '3.3 Uitgangspunten effectbeoordeling' een passage onder 'Autonome ontwikkelingen'. Autonome ontwikkelingen zijn plannen of projecten waarbij de ruimtelijke procedures zijn doorlopen en bestemmingsplannen/omgevingsplannen zijn gewijzigd of (in ontwerp) vastgesteld. Autonome ontwikkelingen zijn onderdeel van de referentiesituatie in het MER. In het MER worden alle autonome ontwikkelingen in kaart gebracht en beoordeeld. Op pagina 15 valt onder '1.5 Relevante ruimtelijke ontwikkelingen' te lezen dat Hynetwork binnen het Waterstofnetwerk Oost-Nederland, waar relevant, ook rekening houdt met ontwikkelingen die nog in de planfase zitten en minder vergevorderd zijn.

Dit roept de volgende vragen op: in hoeverre is rekening gehouden met de Omgevingsvisies van gemeenten, en ambities en beleidsdoelen die hierin zijn opgenomen? En waarom is wel of niet rekening gehouden met de Omgevingsvisies van gemeenten?